

nologický — to nutno vytknouti také jako přednost knihy — neboť vycházejí příručky z oboru finančního práva rozsahu mnohem většího, i přes 1000 stran, bez chronologického reistříku, čímž ovšem praktické používání jejich značně trpí, není-li někdy vůbec nemožné.

Ke knize připojeno jest také dvacet stran vzorců přiznání velmi názorných.

Kniha vyšla nákladem Účetních a daňových novin, Praha-XII., Slezská č. 89.

Cena 18 Kč za knihu o více než 100 stranách svědčí o tom, že autoru i nakladateli šlo o prospěch věci nikoliv o zisk.

Dr. J. J.

Otázky a odpovědi.

Další praktické případy řešené v listopadové schůzi odboru Plzeň, spolku československých notářů.

Nepatrné pozůstalosti.

§ 52. nesp. patentu (odevzdání pozůstalosti na místě placení) zní: »...Je-li pozůstalost příliš nepatrná, aby o ní zahájeno bylo jednání, budiž to uvedeno v úmrtním zápise a zároveň poznamenáno, čeho třeba. Jestliže se nabízí někdo jiný, že převezme celou pozůstalost na srážku svých pohledávek neb zapravení dluhů a výloh.«

§ 73. nesp. pat. (odevzdání právem věřitelským, čili »iure crediti« pak zní: »Je-li pozůstalost nepatrná a lze-li dle okolností míti za to, že zapraveny mohou býti jen nejnaléhavější dluhy pozůstalostní, vyslechne soud strany, jaká jest pozůstalost, jakou má cenu, pak o tom, co činí náklady nemoce a pohřbu a jiné pohledávky mající zvláštní právo přednostní a přenechá jmění jimi vyčerpané věřitelům na místě placení. Ve výměru, čímž takto odbude pozůstalost, musí býti uvedeny jednotlivé pohledávky věřitelů, na jejichž zapravení se přenechává pozůstalost na místě placení.«

Dle toho § 52. pojednává o pozůstalostech, které jsou příliš nepatrné, než aby o nich bylo zahájeno jednání. Předpokládá, že aktiva rovnají se skoro passivum, že tedy všechna passiva mohou být uhrazena hodnotou aktiv. V tomto případě není tedy na místě mluvit o přenechání iure crediti.

Naproti tomu jedná § 73. o pozůstalostech »nepatrných« skutečně passivních. Zákon sice pojem nepatrnosti neurčuje, je možno však vzít za vodítko konkursní řád (z 10. XII. 1914 č. 337), změněný zákonem z 20. VI. 1922 č. 190., dle něhož (§ 169) za nepatrné konkursy lze považovati jen ony, při nichž jmění do konkursu patřící nečiní více než 10.000 Kč.

(Eventuelně snad — dle speciální sazby pro pojednání iure crediti pouze do výše aktiv 5.000 Kč?).

Konečně dlužno připomenouti, že při přenechání pozůstalosti dle § 52. n. p. není třeba obeslati dědice k výsledku o tom, zda s příkázáním souhlasí. To vysvitá z toho, že zákon teprve v § 75., tedy na místě pozdějším, mluví o vyrozumění dědiců.

V obou případech jest však snad ne dosti vhodné nazvati disposici soudní »odevzdáním«, neboť jedná se o pochod, rozdílný od pravého »odevzdání pozůstalosti«, schází zde také znak, — »odevzdací listina« — nejvhodněji snad bude možno říci »přenechání« — ať již na místě placení, neb iure crediti.

Rovněž není třeba, aby, přikáže-li se pozůstalost jednomu věřiteli, který prohlásí ochotu hraditi dluhy

pozůstalostní, zaváděno bylo jednání s věřiteli dalšími, za účelem dosažení jejich souhlasu.

V případě, že by se věřitelé s tímto finalisováním nespokojili, anebo pozůstalost k úhradě jich nároků nestačila, přicházejí v úvahu ustanovení §§ 73. a 74. nesp. pat.! Dlužno ještě připomenouti, že při jednání dle § 73. mají pohřební výlohy přednost před náklady ošetřovacími a že všechny pohledávky ostatní mají při tomto přenechání pozůstalosti takové pořadí, jako v řízení konkursním, tedy ve smyslu § 51. konk. řádu:

I. třída:

1. pohřeb,
2. pohledávky a platy zaměstnaných,
3. nároky nemocen. pojišoven (platy za zaměstnance),
4. pohledávky lékařů, lékáren, ošetřovatelů a porodních asistentek.

II. třída: daně a dávky.

III. třída: všechny ostatní pohledávky.

Konečně dlužno se ještě zmíniti o poplatcích při přenechání pozůstalosti iure crediti:

Dle výnosu min. fin. z 5. ledna 1916 č. 872: Má-li nabyvatel předlužené pozůstalosti dědické právo neb právo převzítí pozůstalost neb její část (legát?) je tu převod pro případ smrti, z něhož se neplatí žádný poplatek, nejsou-li v pozůstalosti nemovitosti, kromě poplatku za event. poslední vůli, 8 Kč.

Není-li přejímatel takto oprávněn, jest zaplatiti poplatek dle III. stupnice z hodnoty svršků, poplatků dle II. stupnice z hodnoty aktivních pohledávek.

Pro praxi doporučuje se tento postup:

Je-li pozůstalost pouze movitá, stačí výpočetní list, kde se uvede:

Je-li přejímatel dědicem, tato okolnost v II. odd., jako důvod pro nevyměření poplatků.

Není-li přejímatel dědicem, poplatky dle hořejšího. V každém případě však zařaditi do protokolu, že přejímatel prohlašuje, že přejímá pozůstalostní passiva k úhradě jen do výše pozůstalostních aktiv (jinak měří se poplatek ze sumy passiv).

Je-li pozůstalost nemovitá, odpadá výpočetní list, na místě jeho pojme se do protokolu poplatkový výkaz (ve smyslu § 34. odst. 2. prov. nař. min. fin. a práv z 29. XII. 1915 č. 397 ř. z.) neboť pak nastává normální měření poplatku převodního. Je ovšem otázkou, zda vůbec, alespoň v každém případě, je možno přenechávati iure crediti nemovitost. (Zjištění cenového základu.)

Kolkování dokladů o položkách srážkových v pozůstalostech.

Příklad: V pozůstalostním řízení po M. N. byla mezi pozůstalostními dluhy uvedena pohledávka faráře X. a zařazena do passiv jako položka srážková.

Existence této pohledávky prokázána byla stvrzenkou tohoto znění: »Dle saz. pol. 102. d. popl. zák. kolku prosto. Potvrzení příjmu: Podepsaný X stvrzuje, že z pozůstalosti po N. zemřelém dne.... dostal od dědiců Y. za vedení konduktu 500 Kč.

Vyměřovací úřad pozastavil stvrzenku, předepsal poplatek dle II. stupnice a zvýšení dle § 79. popl. zák.

Vzniká otázka: Podléhají průkazy o existenci pozůstalostních dluhů poplatku? Či přísluší jim, a za jakých okolností poplatkové osvobození ve smyslu pol. 20/102 d. popl. zák.?